

Қазақстан Республикасының Кеден кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 8 желтоқсандағы N 224-IV Заңы

1-бап. 2003 жылғы 5 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Кеден кодексіне (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2003 ж., N 7-8, 40-құжат; N 15, 139-құжат; 2004 ж., N 18, 106-құжат; 2005 ж., N 11, 43-құжат; N 21-22, 86-құжат; 2006 ж., N 3, 22-құжат; N 11, 55-құжат; N 23, 141-құжат; 2007 ж., N 1, 3-құжат; N 2, 14, 18-құжаттар; N 3, 20-құжат; N 4, 33-құжат; N 9, 67-құжат; N 10, 69-құжат; N 18, 144-құжат; N 23, 173-құжат; 2008 ж., N 13-14, 58-құжат; 2009 ж., N 17, 80, 81-құжаттар; N 18, 84-құжат; N 19, 88-құжат) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1) бүкіл мәтін бойынша "контрафактылы тауарлар", "контрафактылы болып табылатын", "контрафактылы тауарларды", "контрафактылы тауарды", "контрафактылы емес", "контрафактылы болып табылады", "контрафактылы", "тауарлар контрафактылы", "тауарлар контрафактылы деп танылмаған", "тауарлардың контрафактылық", "контрафактылық", "тауарлардың контрафактылығы", "Контрафактылы тауарды" деген сөздер "зияткерлік меншік құқығы бұзылған тауарларды", "зияткерлік меншік құқығы бұзылған", "тауарлардың зияткерлік меншік құқығы бұзылмаған", "тауарлардың зияткерлік меншік құқығы бұзылған", "зияткерлік меншік құқығы бұзылған тауарды", "тауарлардың зияткерлік меншік құқығы бұзылғандық", "Зияткерлік меншік құқығы бұзылған тауарды" деген сөздермен ауыстырылсын;

2) 19-бап мынадай мазмұндағы 9-1) тармақшамен толықтырылсын:

"9-1) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құзыретінің шегінде зияткерлік меншік құқықтарын қорғау;"

3) 306-баптың 5-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"5. Әкетілетін тауардың мәлімделген кедендік құнын растайтын мәліметтер болмаған жағдайда, мұндай тауардың кедендік құнын кеден органдары бірдей немесе біртектес тауарлар бойынша қолда бар мәліметтердің негізінде не тәуелсіз сараптама нәтижелерінің негізінде айқындайды.";

4) 308-бап мынадай мазмұндағы 3-1-тармақпен толықтырылсын:

"3-1. Кедендік құнды айқындау әдістерін қолдану ерекшеліктерін уәкілетті орган айқындайды."

5) 309-баптың 5-тармағында:

2) тармақша алып тасталсын;

3) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

"3) сату немесе мәміленің бағасы әсер етуін есептеп шығару мүмкін емес жағдайлардың сақталуымен байланысты болса;"

6) 3 1 0 - б а п т а :

5-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

"2) әкету үшін сатылса және бағаланатын тауарлармен бір немесе соған сәйкес уақыт кезеңінде әкелінсе немесе бағаланатын тауарлар әкелінгенге дейін күнтізбелік тоқсан күннен ерте әкелінбесе;"

6-тармақ "өзге мөлшерде және" деген сөздерден кейін "(немесе)" деген сөзбен толықтырылсын;

7) 3 1 1 - б а п т а :

4-2-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

"2) әкету үшін сатылса және бағаланатын тауарлармен бір немесе соған сәйкес уақыт кезеңінде әкелінсе немесе бағаланатын тауарлар әкелінгенге дейін тоқсан күнтізбелік күннен ерте әкелінбесе;"

4-3-тармақта "өзге мөлшерде және" деген сөздерден кейін "(немесе)" деген сөзбен толықтырылсын;

8) 3 1 2 - б а п т а :

1 және 2-тармақтардағы "бағаланатын бірдей" деген сөздер "бағаланатын (әкелінетін) немесе бірдей" деген сөздермен ауыстырылсын;

7-тармақ алып тасталсын;

9) 313 және 314-баптар мынадай редакцияда жазылсын:

"313-бап. Құнды қосу негізінде кедендік құнды айқындау әдісі

1. Құнды қосу негізінде бағалау әдісін пайдалану кезінде тауардың кедендік құнын айқындау үшін негіз ретінде мыналарды:

1) бағаланатын тауарды өндіруге байланысты дайындаушының жұмсаған материалдары мен шығындарының құнын;

2) Қазақстан Республикасына беру үшін экспорт елінде өндірілген, бағаланатын тауарлардың сол сыныбындағы немесе түріндегі тауарларды сату кезінде бағасына енгізілетін пайда мен жалпы шығыстар сомасын;

3) осы Кодекстің 309-бабы 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында санамаланған шығыстардың құнын қосу жолымен есептелген тауардың бағасы қ а б ы л д а н а д ы .

2. Кеден органының шетелдік адамнан кедендік құнды растау туралы ақпаратты талап етуге құқығы жоқ. Бұл ретте кеден органдары тауарларды өндірушінің кедендік құнды анықтау мақсатында берген ақпаратын өндірушінің келісімімен және өндіруші елдің үкіметін алдын ала хабардар ету және оның келісімін алу шартымен тексере алады.

314-бап. Кедендік құнды айқындаудың резервтік әдісі

1. Егер импортталатын тауарлардың кедендік құнын осы Кодекстің қоса алғандағы 309-313-баптарының ережелеріне сәйкес айқындау мүмкін болмаса, онда кедендік құн Тарифтер мен сауда жөніндегі бас келісімнің VII бабын қолдану жөніндегі келісімнің және 1994 жылғы Тарифтер мен сауда жөніндегі бас келісімнің VII бабының жалпы ережелерімен үйлесімді ақылға қонымды принциптерін пайдалану жолымен және импорт елінде бар деректердің негізінде уәкілетті орган белгілеген тәртіппен айқындалады.

2. Осы баптың ережелеріне сәйкес айқындалған кедендік құн бұрын айқындалған кедендік құндарға негізделуі тиіс.

3. Кедендік құнды айқындаудың осы бапқа сәйкес пайдаланылатын әдістері осы Кодекстің 309-313-баптарында көзделгендер болып табылады. Осы бапқа сәйкес кедендік құнды айқындау кезінде осы әдістерді қолдану кезіндегі икемділікке жол беріледі. Атап айтқанда, мыналарға жол беріледі:

бағаланатын тауарлар өндірілген елден өзге елде өндірілген бірдей немесе біртектес тауарлардың құны әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындау үшін негіз ретінде қабылдануы мүмкін;

бірдей немесе біртектес тауарлармен жасалатын мәміле құнының негізінде бағаланатын (әкелінетін) тауарлардың кедендік құнын айқындау кезінде бірдей немесе біртектес тауарлар Қазақстан Республикасының кедендік аумағына әкету үшін сатылуға тиіс және бағаланатын (әкелінетін) тауарлар Қазақстан Республикасының кедендік аумағына бір немесе соған сәйкес уақыт кезеңінде әкелінуге тиіс немесе бағаланатын (әкелінетін) тауарлар әкелінгенге дейін күнтізбелік тоқсан күннен ерте әкелінбеуге тиіс деген осы Кодекстің 310 немесе 311-баптарында белгіленген талаптардан ауытқушылыққа жол беріледі;

әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындау үшін негіз ретінде осы Кодекстің 312 және 313-баптарына сәйкес айқындалған бірдей немесе біртектес тауарлардың кедендік құны қабылдануы мүмкін.

4. Тауарлардың кедендік құны осы бапқа сәйкес мыналардың:

1) әкелу елінің ішкі нарығындағы, осы елде өндірілген тауарлардың бағасы;
2) кедендік мақсаттар үшін баламалы екі құнның неғұрлым жоғарысын қабылдауды көздейтін жүйе;

3) әкету елінің ішкі нарығындағы тауарлардың бағасы;

4) осы Кодекстің 313-бабына сәйкес бірдей немесе біртектес тауарларға қатысты қосу әдісін пайдалана отырып, кедендік құнды айқындау кезінде тауарлардың есепті құнына қосуға жататыннан өзге де шығыстар;

5) оны үшінші елдерге әкетуші елден берілетін тауардың бағасы;

6) ең төменгі кедендік құн;

7) еркін немесе жасанды құн негізінде айқындалмауға тиіс.

Тиісті сұрау салу бойынша декларантты кеден органы осы баптың ережелеріне

сәйкес айқындалған кедендік құн туралы және осындай құнды айқындау үшін пайдаланылған әдіс туралы жазбаша хабарландырады.";

10) 321-баптың 1, 4 және 5-тармақтары мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Егер импортталатын тауарлардың кедендік құнын айқындау процесінде әкелінетін тауардың кедендік құнына қатысты түпкілікті шешім қабылдауды кейінге қалдыру қажеттігі туындаса, кеден органы қолда бар баға ақпаратынан ескере отырып, жүзеге асыратын тауардың кедендік бағасына сай декларант осы Кодекстің 43-тарауына сәйкес кедендік төлемдер мен салықтардың төленуін қамтамасыз еткен кезде тауарларды шартты түрде шығаруға құқылы.";

"4. Әкелінетін тауардың кедендік құнына қатысты түпкілікті шешім шығарылғаннан кейін кеден органы осы Кодекстің 43-тарауына сәйкес кедендік төлемдер мен салықтарды төлеуді қамтамасыз етуді қайтаруды (немесе есептемені) кедендік құнды түзету нысанын толтыра отырып, жүзеге асырады.

5. Әкелінетін тауарлар мәмілесінің бағасы бойынша мәлімделген кедендік құнды растайтын қажетті құжаттар ұсынылмаған жағдайда, кеден органы осы Кодекстің 308-бабында белгіленген тауарлардың кедендік құнын айқындау әдістерін дәйекті түрде қолдана отырып, тауарлардың кедендік құнын айқындайды.

Күнтізбелік алпыс күн өткеннен кейін кеден органы қабылдаған кедендік құнды айқындаудың тиісті әдісін қолдану туралы түпкілікті шешімді ескере отырып, осы Кодекстің 318-бабына сәйкес кедендік құнды түзету жүргізіледі.";

11) 410-баптың 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

"1) зияткерлік меншік құқықтары бұзылған тауарлар - Қазақстан Республикасының кедендік шекарасы арқылы өткізілетін және тауарлық таңбалары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қорғалатын осындай бірегей тауарларға ұқсас тауарларға жапсырылған күдікті тауарлық таңбалары бар тауарлар;

Қазақстан Республикасының кедендік шекарасы арқылы өткізілетін және осындай көшірмені жасау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қорғалатын авторлық құқық пен сабақтас құқықтарды бұзу болып табылатын, өндірілу еліндегі құқық иесінің келісімінсіз дайындалған көшірме болып табылатын тауарлар;"

12) 411-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"411-бап. Кеден органдарының зияткерлік меншік объектілеріне құқықтарды қорғауы

Кеден органдары өз құзыреті шегінде мынадай зияткерлік меншік объектілерін:

- 1) авторлық және аралас құқықтар объектілерін;
- 2) тауар белгілерін, қызмет көрсету белгілерін қорғау жөнінде шаралар қабылдайды

Кеден органдары зияткерлік меншік объектілеріне құқықтарды қорғау жөнінде осы бапта көзделмеген шараларды қолданбайды.";

3-тармақтың 3) тармақшасындағы "ақпарат" деген сөз "ақпарат, оның ішінде электронды нысандағы ақпарат" деген сөздермен ауыстырылсын;

4 - т а р м а қ т а :

бірінші бөлігіндегі "(патент, куәлік, лицензиялық шарт немесе өзге де құжаттар)" деген сөздер "(куәлік, лицензиялық шарт)" деген сөздермен ауыстырылсын; үшінші бөлік "үлгілері" деген сөзден кейін ", оның ішінде электронды нысандағы үлгілері" деген сөздермен толықтырылсын;

14) 416-баптың 2-тармағы "қабылдайды" деген сөзден кейін "және тиісті бұйрықпен ресімделеді" деген сөздермен толықтырылсын;

Р Қ А О - н ы ң е с к е р т п е с і !

15) тармақша қолданысқа 2010.01.01. бастап қолданысқа енгізіледі.

15) мынадай мазмұндағы 416-1-баппен толықтырылсын:

"416-1-бап. Кеден органдарының зияткерлік меншік объектілері бар тауарларды кедендік бақылау жөніндегі қосымша өкілеттіктері

1. Кеден органдары өткізілетін тауарлардың зияткерлік меншік құқықтары бұзылған тауарлар болып табылатын белгілері анықталған кезде осы бапта көзделген тәртіпке сәйкес көрсетілген тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру туралы құқық иесінің өтінішінсіз-ақ тізілімге енгізілмеген зияткерлік меншік объектілері бар тауарларды шығаруды тоқтата тұруға құқылы.

Осы бапқа сәйкес көрсетілген тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру туралы және тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру туралы шешімнің күшін жою туралы шешімді тиісті бұйрықты ресімдей отырып кеден органының басшысы немесе оны алмастыратын адам қабылдайды.

2. Кеден органдары қорғалатын тауар таңбаларын, қызмет көрсету таңбаларын қорғау жөніндегі өзінің қосымша өкілеттіктерін іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасының зияткерлік меншік құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органының мемлекеттік тіркеу тізілімдерінен алынатын ақпаратты пайдаланады. Аталған тізілімдер жалпыға қолжетімді болып табылады, олар Қазақстан Республикасының зияткерлік меншік құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органының веб-сайтында орналастырылады.

Кеден органдарының авторлық құқықпен және сабақтас құқықтармен қорғалатын шығармалар мен объектілерге құқықтарды қорғау жөніндегі қосымша өкілеттіктері Қазақстан Республикасының зияткерлік меншік құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органмен өзара бірлескен іс-қимыл арқылы жүзеге асырылады.

3. Осы баптың 1-тармағына сәйкес тауарларды шығаруды тоқтата тұрған кезде кеден органдары құқықтардың бұзылғанының белгілері анықталған және зияткерлік меншік объектілері бар тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру жөнінде шаралар

қабылдаудың қажеттігі расталған кезде бұл туралы құқық иесін және декларантты хабардар ету жөнінде барлық қажетті шараларды дереу қабылдайды. Құқықтары бұзылуы ықтимал тауарлық таңбаның, қызмет көрсету таңбасының немесе авторлық және сабақтас құқықтардың құқық иесінің мекенжайын анықтау үшін кеден органы:

тауарлық таңба, қызмет көрсету таңбасы және оның құқық иесі туралы ақпараттың бар-жоғына Қазақстан Республикасының зияткерлік меншік құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның мемлекеттік тіркеу тізілімдері арқылы тексереді және қажетті шаралар қабылдау үшін құқық иесіне хабарлама жібереді;

авторлық құқықты тіркеудің бар-жоғын анықтау және құқық иесін тиісті шаралар қабылдау қажеттігі туралы одан әрі хабардар ету үшін Қазақстан Республикасының зияткерлік меншік құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органға сауал жібереді. Сауалда кеден органы және оларға қатысты қорғау шаралары қабылданатын тауарлар туралы мәліметтер көрсетілуі тиіс.

Кеден органы және Қазақстан Республикасының зияткерлік меншік құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органы құқық иесінің орналасқан жерін анықтау және оны жиырма төрт сағат ішінде хабардар ету жөнінде дереу қажетті барлық шараларды қабылдайды.

Егер кеден органы жиырма төрт сағат ішінде құқық иесінің орналасқан жерін анықтай алмаса, тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру туралы шешімнің күші жойылуға тиіс, ал тауарлар осы Кодексте айқындалған тәртіппен дереу кедендік ресімделуге және шығарылуға тиіс.

4. Зияткерлік меншік құқықтарының бұзылу белгілері табылған кезде құқық иесін хабардар ету және тауарлардың шығарылуын тоқтата тұрудың күшін жою не мерзімін ұзарту туралы шешім қабылдау үшін тауарлардың шығарылуы үш жұмыс күніне дейін тоқтатыла тұрады.

5. Егер осы баптың 4-тармағында көрсетілген мерзім ішінде кеден органына: құқық иесі тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру мерзімін он жұмыс күніне дейін ұзарту туралы өтінішті табыс етпесе; құқық иесі тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру туралы шешімнің күшін жою туралы өтінішті табыс етсе, тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру туралы шешімнің күші жойылуға, ал тауарлар осы Кодексте айқындалған тәртіппен дереу кедендік ресімделуге және шығарылуға тиіс.

6. Егер осы баптың 4-тармағында көрсетілген мерзім ішінде кеден органдарына құқық иесінен тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру мерзімін ұзарту туралы өтініш келіп түскен жағдайда, тауарлардың шығарылуын тоқтата тұрудың бастапқы күнінен бастап тауарлардың шығарылуы он жұмыс күніне дейін тоқтатыла тұрады. Мұндай жағдайда құқық иесі он жұмыс күні ішінде:

1) шығарылуы тоқтатыла тұрған тауарларды Қазақстан Республикасының кедендік шекарасы арқылы өткізу фактісімен байланысты зияткерлік меншік объектілеріне

құқықтардың бұзылуы туралы талап-арыз бойынша азаматтық іс қозғау туралы соттың ұйғарымын ұсынуға ;

2) егер соттың шешімімен тауарлар зияткерлік меншік құқықтары бұзылмаған тауарлар деп айқындалған жағдайда, декларантқа және өзге де тұлғаларға зиянды өтеу, сондай-ақ зияткерлік меншік объектілері бар тауарларды шығаруды тоқтата тұруға байланысты туындауы мүмкін кеден органдарының шығындарын өтеу туралы міндеттемені ұсынуға ;

3) осы Кодекстің 413-бабында белгіленген тәртіпке сәйкес кеден ісі саласындағы уәкілетті органға көрсетілген тауарларды тізілімге енгізу туралы құқық иесінің өтінішін растайтын дәлелдемелерді ұсынуға міндетті.

Құқық иесі тауарлардың шығарылуын тоқтата тұрудың бастапқы күнінен бастап он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасының кедендік шекарасы арқылы шығарылуы тоқтатыла тұрған тауарларды өткізу фактісімен байланысты зияткерлік меншік объектілеріне құқықтардың бұзылуы туралы талап-арыз бойынша азаматтық іс қозғау туралы соттың ұйғарымын ұсынған кезде, сондай-ақ құқық иесі өзге де міндеттемелерін орындаған кезде тауарлардың шығарылуын тоқтата тұрудың мерзімі, сондай-ақ тауарларды уақытша сақтау мерзімі аталған талап-арыз бойынша сот шешімі заңды күшіне енгенге дейін ұзартылады.

Егер құқық иесі тауарлардың шығарылуын тоқтата тұрудың бастапқы күнінен бастап он жұмыс күні ішінде осы тармақтың ережелерін сақтамаса, кеден органы осы Кодексте айқындалған тәртіппен тауарлардың шығарылуын тоқтата тұру туралы шешімнің күшін жояды және тауарларды кедендік ресімдеуді жүргізеді. Бұл ретте он жұмыс күні ішінде тауарлардың шығарылуын тоқтата тұрумен байланысты декларант пен кеден органының шығындары құқық иесіне жүктеледі.

Кеден органдары мен Қазақстан Республикасының зияткерлік меншік құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органы арасындағы өзара іс қимыл мен ақпарат алмасудың тәртібі бірлескен актімен белгіленеді."

2-бап. Осы Заң, осы Заңның 2010 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 1-бабының 15) тармақшасын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң
Президенті Н. Назарбаев